

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

44

НАУКОВО-
МЕТОДИЧ
НА
КОНФЕРЕ
НЦІЯ
ВИКЛАДАЧІВ
АКАДЕМІЇ

*Сучасні тенденції викладання у вищій школі:
інформаційні та інноваційні
технології навчання*

Електронний збірник тез

ОДЕСА 2013

Тези надані в оригінальній редакції авторів

НТБ ОНАХТ

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

О.В. Нарушевич-Васильєва

В умовах поглиблення інтеграції освіти, науки і виробництва, розвитку інформаційного суспільства в Україні, входження української системи вищої освіти в європейський освітній простір спостерігається стійка тенденція впровадження компетентнісного підходу до формування змісту та організації навчального процесу. Освітні результати і пріоритети за такого підходу зміщуються від досягнення конкретного рівня знань, умінь та навичок до володіння сукупністю компетенцій – універсальних (базових, ключових) і спеціальних (предметних, професійних). Одним із важливих завдань підготовки майбутніх фахівців для будь-якої професійної галузі є формування комунікативної компетенції, яка належить до ключових. Вона означає здатність здійснювати осмислену й ефективну (адекватну ситуації спілкування) міжособистісну взаємодію з метою обміну інформацією, спираючись на знання особливостей комунікативного процесу, вербальних і невербальних засобів спілкування, культури мовлення, технологій і прийомів впливу на співрозмовника. Фахівець, який володіє комунікативною компетенцією, здатний успішно вирішувати професійні проблеми, має можливість виявити себе і задовольнити інтереси обох сторін (свої і партнерів).

У зв'язку з вищезазначеним особливої актуальності набуває вдосконалення змісту і методики навчання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Особистий досвід викладання цієї дисципліни студентам ОНАХТ свідчить, що підвищенню якості підготовки майбутніх фахівців, зокрема у напрямі формування їх комунікативної компетенції, сприяє використання таких активних форм і методів навчання, як: різні види нетрадиційних лекцій (проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-конференція, мультимедійна лекція), проблемні і творчі завдання (редагування фахових текстів, моделювання ситуацій ділового спілкування і реалізація їх у рольових іграх, самостійне складання й виконання студентами діалогів на професійну тематику), індивідуальні пошуково-пізнавальні завдання (підготовка та виголошення наукових доповідей, захист рефератів, написання анотацій до наукових статей), участь в олімпіадах і конкурсах з української мови тощо. На практичних заняттях велика увага приділяється лінгвістичному аналізу текстів офіційно-ділового та наукового стилів сучасної української мови, у ході якого студенти повинні спільними зусиллями шляхом обговорення оцінити комунікативні якості досліджуваного тексту, використані в тексті мовні засоби з погляду нормативності, зробити висновки щодо його відповідності вимогам жанру і стилю, прокоментувати та виправити виявлені помилки.

Отже, застосування інноваційних технологій навчання у мовній підготовці майбутніх фахівців харчової промисловості сприяє формуванню у них комунікативної компетенції, яка забезпечує спроможність налагоджувати

контакти та здійснювати співпрацю, відіграє важливу роль у процесі соціалізації особистості.

ВИХОВНИЙ ПРОСТІР ВНЗ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

О.А. Нетребський

Охорона праці, як необхідна складова наукової та практичної діяльності людини, відносяться до багатомірної та достатньо складної галузі знань людства. Характерною особливістю охорони праці є динамічний розвиток у повній відповідності до об'єктивного розвитку науки, техніки, технологій, діяльності людини та суспільства. Порушення паритету у такому співвідношенні неодноразово приводило людство до глобальних техногенних та екологічних катастроф. Аналіз їх історії призводить до невтішних висновків про постійно зростаючі масштаби наслідків, які з більшою мірою імовірності погрожують існуванню самої людини і всього людства в цілому.

В умовах техногенного середовища, що динамічно розвивається, компетентність людини у створенні безпечних та комфортних умов праці постає на перше місце. Людина може досягти найвищого рівня компетенцій у питаннях охорони праці з таким же успіхом, як і у створенні техногенного середовища. Для цього потрібна лише політична воля правлячої еліти трудового колективу, суспільства, держави. Становлення переважної частини цієї еліти починається у стінах вищого навчального закладу. В ньому під час вивчення нормативних дисциплін за напрямом безпека життєдіяльності на виробництві і у побуті формуються основи культури взаємовідносин, діяльності, праці та її охорони, повага до пересічного громадянина, працівника, який стоїть у перших рядах виробництва матеріальних благ та комфортних умов життя для усього суспільства.

Загальний об'єм навчальних годин, відведених на визначений напрямок підготовки у ВНЗ не перевищує одного відсотка від загального на підготовку по ОКР «Бакалавр» і «Магістр», а з урахуванням скорочень аудиторних годин до 33% і того менше. Тобто, вже на початку формування майбутньому фахівцю надається приклад другорядності питань безпеки життєдіяльності і охорони праці. В результаті майбутні фахівці не отримують достатніх компетенцій і рівень травматизму та профзахворювань на виробництвах України в рази, і навіть у деяких галузях народного господарства на порядки перевищує середньоєвропейський та розвинених держав світу.

Особливу занепокоєність викликає високий рівень загального і смертельного травматизму в перші роки роботи, котрий потім значно скорочується, починаючи з п'ятирічного стажу роботи. Цей факт яскраве свідчить про те, що саме у виховному просторі ВНЗ треба надавати більш глибокі теоретичні знання і практичні навички з охорони праці.

ЗМІСТ

Дипломний проект бакалавра за напрямом 6.051701 «Харчові технології та інженерія» - важливий етап у формуванні професійних компетенцій висококваліфікованого фахівця	3
Н.А. Дідух, Т.Є. Шарахматова Проблеми впровадження системи забезпечення якості освіти у ВНЗ	4
М. В. Загорученко Маркетинг взаємовідносин як шлях отримання ключових компетенцій	5
О.О. Голубьонкова Підвищення ефективності самостійної роботи студентів у дипломному проектуванні	6
Б.В. Єгоров, І.К. Чайка, В.Є. Браженко Формування хімічних компетенцій при підготовці фахівця харчової промисловості	7
Н.О. Денісюк, Н.К. Черно Світові підходи до розвитку концептуальних засад якості освіти та моніторингу якості освіти	8
Ю.Г. Лобода, О.Ю. Орлова Шляхи підвищення професійних компетенцій з охорони праці бакалаврів економічних напрямів підготовки	9
В.М. Лисюк Чинники впровадження компетентісного підходу в освітній процес	10
Т.І. Миронюк Формування комунікативної компетенції студентів у процесі викладання української мови професійного спрямування	11
О.В. Нарушевич-Васильєва Виховний простір внз як фактор формування професійних компетенцій з охорони праці	12
О.А. Нетребський Роль курсу фізики в технічному вищому навчальному закладі	13
О.Є. Сергєєва Необхідність формування сучасних професійних компетенцій при підготовці бакалаврів спрямування «Обладнання переробних і харчових виробництв»	14
М.І. Субботіна Формування компетенцій лінгвопрофесійної мовленнєвої особистості студента у технічному вищому навчальному закладі	15
І. А. Вереїтіна, Я. Г. Конопелько Формування основних компетенцій студентів на заняттях з дисциплін соціально-економічного циклу	16
Ю.О. Виходцевська	